

РЕШЕНИЕ

№ 935

гр. Пловдив, 04.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XIV СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Анна Ив. И.а

Членове: Радослав П. Радев
Иван Ал. Анастасов

при участието на секретаря Валентина П. В.а
като разглежда докладваното от Иван Ал. Анастасов Въззивно гражданско дело № 20225300501299 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба от А. Р. Д. и И. С. Д. против решение № 260075/19.01.2022г. по гр.д.№ 4785/2020г. на ПдРС, XVII гр.с., с което е обявен за относително недействителни по отношение на „УниКредит Булбанк“АД договор за дарение, оформен в нотариален акт № *****, том II, рег. № *****, нотариално дело № ***** на Нотариус Л. Т., по силата на който жалбоподателката И.Д. е дарила на дъщеря си А.Д. УПИ XIV- 67, кв.50 по плана на гр.*****, ведно с построените в имота полумасивна жилищна сграда и две паянтови сгради. Във въззивната жалба се сочи, че обжалваното решение е неправилно и незаконосъобразно, на първо място поради това, че към момента на сключване на обявената за относително недействителна сделка, вземането на банката все още не било изискуемо, кредитът не бил обявен за предсрочно изискуем, съобразно с изискванията на закона и съдебната практика. В тази връзка се обосновава подробно, защо според жалбоподателките сделката не е имала за цел да увреди кредитора. Акцентираща се на факта, че още преди сключване на въпросната сделка дареният имот е бил ипотekiран в полза на друга банка и ако би настъпило някакво увреждане за „УниКредит Булбанк“АД, то би било в резултат на това, че другата банка разполага с привилегията да се удовлетвори първа по ред от продажната цена на имота. Сочи се също така, че първоинстанционният съд е мотивирал решението си въз основа на доказателства, които е следвало да бъдат изключени по реда на чл.183 от ГПК от доказателствения материал, тъй като са представени в заверени ксерокопия и след постановяване на изрично задължение за представянето им в оригинал, това не е било изпълнено. Искане се отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на предявения Павлов иск.

От „УниКредит Булбанк“АД е подаден отговор на въззивната жалба, с който се поддържа, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно. Твърди се, че са налице всички предпоставки за уважаване на искане за прогласяване на дарението за относително недействително.

ПОС, XIV гр.с., като се запозна с материалите по делото, намира следното:

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба от „Уникредит Булбанк“ АД, с която е предявен иск по чл.135 от ЗЗД за това да се обяви за недействителна спрямо ищеца на горепосоченото дарение. В исковата молба се твърди, че И. С. Д. била кредитополучател по договор за банков кредит № 3710247/20.11.2007г. по силата на който получила в заем сумата от 200 000 лева с падеж на последната погасителна вноска на 20.11.2032г. Считано от 20.11.2015г. кредитополучателката изпаднала в забава, като банката обявила кредита за предсрочно изискуем от 20.04.2016г., за което обстоятелство уведомила длъжника. С извършеното дарение в полза на А. Р. Д.- дъщеря на И.Д., се намалявало имуществото на последната. Тъй като разпоредителната сделка била безвъзмездна и между роднини по права линия, знанието за увреждане се предполагало.

В срока по чл.131 от ГПК отговор на исковата молба е подаден от А. Р. Д.. Със същия искът е оспорен като неоснователен с твърдението, че банката- кредитодател няма ликвидно и изискуемо вземане от И.Д., че договорът за кредит е нищожен поради противоречие с добрите нрави. Твърди се, че той е дописан, защото в него бил посочен номер на нотариален акт, което практически било невъзможно. Оспорва се и знанието за увреждането.

На първо място следва да се вземе отношение по твърденията на жалбоподателките за нередовност на исковата молба, по която е постановено обжалваното решение. На първо място се твърди, че липсва описание на сделката, която се иска да бъде прогласена за относително недействителна и по- конкретно, дали част от същата било запазеното в полза на дарителката пожизнено и безвъзмездно право на ползване. Твърди се също така, че е ясно, какъв е правният интерес на банката от предявения иск по чл.135 от ЗЗД при положение, че дарената къща била единствено жилище на дарителката и като такова била несеквестрируема. Що се отнася до предмета на предявения иск, то несъмнено това е сделката, за която се твърди, че уврежда кредитора, а именно договорът за дарение. В тази връзка следва да се има предвид, че недействителността, която се иска да бъде прогласена, е относителна, тя има правен ефект единствено по отношение на кредитора. В отношенията между дарителя и надарения и при уважаване на иска договорът за дарение ще е действителен и съответно действителна ще е и клаузата за запазено в полза на дарителя пожизнено и безвъзмездно право на ползване. Тази клауза не е предмет на иска, тъй като не би могла да доведе до намаляне на имуществото на длъжника- дарител. По отношение на несеквестрируемостта на единственото жилище следва да се отбележи, че тази несеквестрируемост не е трайно установена, тъй като в един последващ момент може да бъде придобит и друг жилищен имот. Тя е от значение единствено при насочване на принудителното изпълнение спрямо съответния имот, но не и при предявяване на иск по чл.135 от ЗЗД.

С определение в з.з. № 263100/23.06.2021г. по първоинстанционното дело „УниКредит Булбанк“ АД са задължени да представят в оригинал договор за банков кредит № 3710247/20.11.2007г., приложенията и условията към него и погасителен план, както и цялото кредитно досие по договора за кредит. С молба от 05.10.2021г. от банката е заявено искане това определение да бъде отменено. С определение в о.з. на 07.10.2021г. задължението за представяне на горепосочените оригинални договори е потвърдено. В о.з. на 07.12.2021г. съдът е констатирал, че задължението не е изпълнено. Съгласно чл.183, ал.1 от ГПК, представеният препис от документ се изключва от доказателствата по делото, когато е поискано представянето му в оригинал и това не е сторено. С исковата молба по делото на ПдРС са представени заверени копия от договора за кредит и от погасителния план към него. По силата на горепосочената разпоредба те не следва да се ценят като годни писмени доказателства. По отношение на останалите документи, които банката е била задължена да представи, са приложими разпоредбите на чл.190, ал.1 и ал.2, вр. чл.161. Непредставянето им би следвало да има за последица възможността съдът да приеме за установени фактите, за установяването на които е поискано представянето на тези документи. Такива факти обаче не са налице. Безспорно е, че между страните е подписан

горепосоченият договор за банков кредит № 3710247/20.11.2007г., а също така, че по силата на същия на жалбоподателката И. С. Д. е предоставена сумата от 200000 лева, която е следвало да бъде върната на равни месечни вноски от по 1633,43 лева, последната от които с падеж на 20.11.2032г.. По отношение на този договор от страна на ответниците по иска-жалбоподателки в настоящето производство, се твърди единствено, че същият е нищожен поради противоречие с добрите нрави и че е дописан, тъй като в него бил посочен номер на нотариален акт. Твърдението за нищожност поради противоречие с добрите нрави не е обосновано по никакъв начин. Не е посочено и какви правни изводи следва да обосновава твърдението за допусване на договора.

Безспорно е, че кредитът е обявен за предсрочно изискуем с връчването на 28.07.2017г. на нотариална покана / л.14 и 15 по първоинстанционното дело/ на кредитополучателката при условията на чл.47, ал.1- 5 от ГПК, вр. чл.50 от ЗННД. В отговора на исковата молба е записано следното: „В конкретния случай, видно и от представената по делото нотариална покана, същата е изпратена на 31.05.2017г. и е връчена на 28.07.2017г.“. Оспорване на редовността на връчването е заявено от И.Д. едва с писмената ѝ защита по първоинстанционното дело. Във връзка с горното обаче следва да се има предвид и това, че за обявените за предсрочно дължими вземания въззиваемата страна се е снабдила със заповед за незабавно изпълнение от 06.03.2018г. и изпълнителен лист от 08.03.2018г. по приложеното ч.гр.д.№ 3241/2018г. на ПдРС, I гр.с.. Макар и заповедта за незабавно изпълнение да не се ползва със силата на присъдено нещо на съдебните решения, то при положение, че същата не е обжалвана и не е отменена, не би могло инцидентно в настоящето производство да се приеме, че не е била налице посочената в т.18 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014г. по тълк.дело № 4/2013г. на ОСГТК на ВКС предпоставка за постановяване на разпореждане за незабавно изпълнение, а именно да е връчено съобщение на длъжника за обявената предсрочна изискуемост. От друга страна, разполагайки с валидно издаден изпълнителен титул за определени парични вземания, „УниКредит Булбанк“ АД не може да не се възприема като кредитор на въззиваемата И.Д..

Както се сочи в мотивите към т.2 от Тълкувателно решение № 2 от 9.07.2019 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2017 г., ОСГТК, „По принцип правото на кредитора да иска обявяване за недействителни спрямо него на увреждащите го актове на длъжника по реда на чл. 135 ЗЗД е предпоставено от наличие на действително вземане. Това вземане може да не е изискуемо или ликвидно“. Твърдението в заявлението по чл.417 от ГПК и в исковата молба по първоинстанционното дело, че жалбоподателката И.Д. считано от 20.11.2015г. е изпаднала в забава при плащане на месечните погасителни вноски, не е оспорено от жалбоподателките. В подадения от А.Д. отговор на исковата молба се твърди единствено, че майка ѝ е плащала девет години и е продължила да плаща лихвите по кредита. Плащането на лихвите по кредита не опровергава наличието на забава за плащане на целите погасителни вноски. Наличието на такава забава означава, че поне половин година преди сключване на 13.06.2016г. на договора за дарение вече са били налице ликвидни и изискуеми вземания на банката за неплатени месечни вноски- изцяло или отчасти. При това положение без особено значение за основателността на иска е обстоятелството, че дарението е извършено преди обявяване на кредита за предсрочно изискуем. Всъщност, разпоредбата на чл.135, ал.3 от ЗЗД изрично урежда правото на кредитора да иска отмяна и на тези увреждащи го действия на длъжника, които са извършени дори и преди възникване на вземането му. Както е прието и в мотивите към решение № 10/09.04.2020 г. по т. д. № 481/2017 г. на ВКС, ТК, I т. о., изпадането на длъжника в забава към момента на извършването на разпоредителното действие от страна на поръчителя не съставлява елемент от фактическия състав на отменителния иск по чл. 135, ал. 1, предл. първо от ЗЗД.

Тъй като договорът за дарение е безвъзмезден, не е необходимо жалбоподателката А.Д. да е знаела, че майка ѝ чрез дарението уврежда кредитора си „УниКредит Булбанк“ АД. Следва обаче дарителката да е действала именно с тази цел- да затрудни принудителното събиране на вземанията на банката от нея. Самият факт, че тя безвъзмездно се е лишила от един свои имот и по този начин е намалила имуществото си и то към момент, когато вече

трайно е била преустановила редовното и точно обслужване на кредита си, обосновава наличието на увреждане за банката- кредитор, тъй като я лишава от възможността при необходимост да поиска насочване на принудителното изпълнение спрямо този имот. В мотивите към Решение № 362 от 16.11.2014г. на ВКС по гр. д. № 2574/2015 г., IV г.о., ГК ясно и категорично е посочено, че „длъжниците са се лишили безвъзмездно от свое имущество, поради което имуществото, служещо за обезпечение на кредитора, е намалено и разпоредителното действие уврежда кредитора, без значение дали се дължи плащане на погасителни вноски на падеж или се търси погасяване на дълга изцяло при условията на обявена предсрочна изискуемост“. Същото се приема и в Определение № 189 от 6.04.2022 г. на ВКС по т. д. № 527/2021 г., I т. о., ТК и др.. В мотивите към Решение № 10 от 9.04.2020 г. на ВКС по т. д. № 481/2017 г., I т. о., ТК е записано също така, че „целта на отменителния иск е да се възпрепятствува недобросъвестният длъжник да намали възможностите за удовлетворяване на кредитора“. Възможностите за удовлетворяване на кредитора обективно намалят с намаляне на имуществото на длъжника. Обстоятелството, че дарителката си е запазила пожизнено и безвъзмездно право на ползване върху дарения имот, не обосновава различен извод, тъй като вещното право на ползване е неотчуждимо. Също така и наличието на учредена в полза на друга банка- кредитор ипотека върху дарения имот не води до извод за липса на увреждане от дарението, тъй като ипотеката не прави имота абсолютно непродаваем, а удовлетворяването на ипотекарния кредитор за вземанията му, обезпечени с ипотеката, до голяма степен е в зависимост от това, дали тези вземания ще бъдат погасени доброволно. Ето защо, ще следва да се приеме, че са налице в пълнота предпоставките по чл.135, ал.1, изр.1 от ЗЗД за уважаване на иска за прогласяване на сключения между жалбоподателките договор за дарение за относително недействителен спрямо банката-кредитор. Разпоредителната сделка е безвъзмездна, поради което не е необходимо приобретателят да е знаел за увреждането, като при това, тъй като дарителката и надарената са майка и дъщеря, дори и прехвърлянето да би било възмездно, знанието за увреждането щеше да се предполага. Съответно- обжалваното решение ще следва да бъде потвърдено, като в полза на въззиваемата страна бъдат присъдени направените от тях съдебни разноски за процесуално представителство във въззивното производство в размер от 2161,97 лева. За разносните жалбоподателките ще следва да бъдат осъдени разделно, като в тежест на всяка от двете бъде поставена половината от горепосочената сума , а именно по 1080,98 лева.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260075/19.01.2022г. по гр.д.№ 4785/2020г. на ПдРС, XVII гр.с., с което е обявен за относително недействителни по отношение на „УниКредит Булбанк“ АД договор за дарение, оформен в нотариален акт № *****, том II, рег. № *****, нотариално дело № ***** на Нотариус Л. Т., по силата на който жалбоподателката И.Д. е дарила на дъщеря си А.Д. УПИ XIV- 67, кв.50 по плана на гр.*****, ведно с построените в имота полумасивна жилищна сграда и две паянтови сгради.

ОСЪЖДА И. С. Д., ЕГН: ***** и А. Р. Д., ЕГН: ***** и двете с адрес: гр.*****, ул.“***** да заплатят на „УниКредит Булбанк“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, по 1080,98 лева- съдебни разноски за настоящата въззивна инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____